

ת"פ 6887/01/15 - מדינת ישראל נגד שנית פרץ - נדונה, מירוסלב שרמן - לא בעניינה, דקל מרזוק - בעצמו, יעקב אטדגי - לא בעניינו, לירון פרץ - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

13 מרץ 2016

ת"פ 6887-01-15 מדינת ישראל נ' פרץ
ואח'
בפני כב' השופט ד"ר יובל ליבדרו

המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ המתמחה הדס טוביה

נגד

הנאשמים:

1. שנית פרץ - נדונה
2. מירוסלב שרמן - לא בעניינה
3. דקל מרזוק - בעצמו
- ע"י ב"כ עו"ד גיא זהבי
4. יעקב אטדגי - לא בעניינו
5. לירון פרץ - בעצמו
- ע"י ב"כ עו"ד אורית לוזון

גזר דין ללא הרשעה בעניינם של הנאשמים 3 ו-5

1. הנאשמים 3 ו-5 (להלן: "הנאשמים") הורשעו, על פי הודאתם, במסגרת הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים אגב ניהול הליך גישור בפני מותב אחר, בכתב אישום מתוקן המייחס לכל אחד מהם בנפרד ביצוע עבירה של קשירת קשר לביצוע עוון, עבירה לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

2. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי הנאשמת 1, שנדונה בנפרד, שימשה כפקידת קבלה בתקופה הרלוונטית לכתב האישום (החל מאוקטובר 2010 ועד ל-01.03.12) במרפאה שנתנה שירותים רפואיים לחיילים.

בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, קשרה הנאשמת 1 קשר עם הנאשמים ועם אחר (עם כל אחד בנפרד) במסגרתו הנאשמת 1 תדאג להנפיק אישורי מחלה (להלן: "גימלים") לחיילים בחתימתה של הנאשמת 2, אשר שימשה כרופאה באותה מרפאה, וזאת על מנת שאלו יציגו את הגימלים, שהונפקו להם במרמה, בפני מפקדיהם ויזכו לחופשת מחלה. הנאשמים פנו במספר רב של מקרים אל הנאשמת 1 עם תעודות חוגר או מספרים אישיים של חיילים וזו שיבצה אותם לבדיקה אצל הנאשמת 2. בהגיע תורם של

החיילים לבדיקה אצל הנאשמת 2, נכנסו הנאשמת 1 או הנאשמים לחדרה של הנאשמת 2 וזו הנפיקה לאותם חיילים גימלים בלא שאלו התייצבו כלל לבדיקה רפואית. עוד עולה מעובדות כתב האישום המתוקן כי בחלק מהמקרים הפנו הנאשמים פרטיהם של חיילים לנאשמת 1 על מנת שזו תנפיק עבורם גימלים, מבלי שהחיילים התייצבו לבדיקה וזאת בעבור תמורה כספית שהתחלקה בין הנאשמים לנאשמת 1. בי הצדדים הוסכם כי המועד האחרון לביצוע העבירה על ידי הנאשמים הוא חודש אוקטובר 2011.

3. בין הצדדים לא הייתה הסכמה עונשית.

4. המאשימה עתרה לגזור על הנאשמים עונש של מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, שיפחת מ- 6 חודשים (כפי שהוטל על הנאשמת 1) וקנס כספי שיפחת מ- 15,000 ₪ (הקנס שהוטל על הנאשמת 1). המאשימה הפנתה לחומרת מעשיהם של הנאשמים אשר יחד עם הנאשמים האחרים בפרשה סייעו לחיילים לרמות את שלטונות הצבא, לפגוע במצבת כח האדם של היחידה לה השתייכו החיילים ושיבשו את המהלך התקין של אותה יחידה.

המאשימה טענה כי המקרה שבענייננו אינו עומד במבחנים שנקבעו בע"פ 2083/96 כתב נגד מדינת **ישראל**, פד"י נב(3) 337 (להלן: "הלכת כתב") לסיום הליך ללא הרשעה. המאשימה הוסיפה כי לא מדובר במעידה חד פעמית של הנאשמים אלא במספר רב של מקרים שהשתרעו על פני תקופה ארוכה. המאשימה צירפה פסיקה לתמיכה בטענותיה.

5. ב"כ הנאשם 3 עתר לאמץ את המלצת שירות מבחן לבטל את הרשעת הנאשם 3 יחד עם הטלת צו של"צ בהיקף של 200 שעות והטלת הוצאות משפט. ב"כ הנאשם 3 הפנה למועד בו בוצעו העבירות האחרונות, לחלוף הזמן מאז אותן עבירות (5 שנים) ולנסיבות שהשתנו מאז ביצוע העבירות. ב"כ הנאשם 3 הפנה לתסקיר שירות המבחן ולסיבות שהביאו את הנאשם 3 לבצע את מעשיו (השתייכות חברתית להבדיל מבצע כסף), כמו גם לפגיעה הצפויה בתדמיתו ובעתידו הלימודי של הנאשם 3 במידה ויורשע. ב"כ הנאשם 3 טען כי הנאשם 3 הבין את הפסול במעשיו, ערך בדיקה פנימית מקיפה, שיתף פעולה עם חוקריו ולקח אחריות מלאה על מעשיו.

6. ב"כ הנאשם 5 עתרה לביטול הרשעתו של הנאשם 5.

ב"כ הנאשם 5 טענה בהרחבה לעניין ביטול הרשעתו של הנאשם 5 כשהמרכזית בטענותיה מתבססת על עקרון האחידות הענישה.

ב"כ הנאשם 5 טענה כי בפרשה זו נחקרו והורשעו מעורבים אחרים (להלן: "האחרים") במסגרת הליך צבאי ונדונו לעונשים פחותים משמעותית מהרף לו עותרת המאשימה (הוצגו פסקי דין לביסוס טענה זו). ב"כ הנאשם 5 הפנתה לדף האינטרנט של הפרקליטות הצבאית (אותה צירפה כנספח ג' לטענותיה בכתב) והוסיפה כי משמעות הרשעתם של האחרים בהתאם לסעיף 404א לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו- 1955

(להלן: חוק השיפוט הצבאי) הוא שחל בעניינם "רישום פלילי מופחת". משמעו של רישום זה הוא הגבלת מסירת המידע על ההרשעה רק לרשימה מצומצמת של גופים וקיצור זמן המחיקה של הרישום הפלילי, וזאת במטרה לצמצם את ההשלכות המכבידות של רישום פלילי על מי שהורשע (בעבירות מסוימות בגינם יחול סעיף 404א), במסגרת שירותו הצבאי.

נוכח דברים אלו טענה ב"כ המשיב כי רישום פלילי מופחת במסגרת השיפוט הצבאי הוא שווה ערך לסיום הליך ללא הרשעה במסגרת ההליך הפלילי. ב"כ הנאשם 5 הוסיפה כי בענייננו איתרע מזלו של הנאשם 5 והוא לא נשפט במסגרת הליך השיפוט הצבאי אף שהיה חייל בעת ביצוע העבירה.

ב"כ הנאשם 5 טענה כי אין לערוך השוואה במידת העונש בין הנאשמת 1 לנאשם 5 וזאת בשים לב לשוני במעורבות ביניהם ולעובדה כי הנאשמת 1 הייתה הרוח החיה בביצוע העבירה.

ב"כ הנאשם 5 טענה לחלוף הזמן הניכר מאז ביצוע העבירה ולעובדה כי הנאשם 5 ביצע את העבירה עת היה "בגיר - צעיר" על כל המשתמע מכך. ב"כ הנאשם 5 הפנתה לנסיבותיו האישיות לרבות המצוקה הכלכלית של הנאשם 5 שהביאו אותו לביצוע העבירה כמו גם ליכולתו של הנאשם 5 להבין את הפסול במעשיו.

ב"כ הנאשם 5 הלינה, על ממצאי שירות המבחן, אשר לא גיבש עמדה חד משמעית ביחס לשאלת ההרשעה וזאת תוך שבתסקיר יש התעלמות מנתונים בעלי השלכה על שאלת ההרשעה, לרבות לעניין הפגיעה התעסוקתית.

ב"כ הנאשם 5 הפנתה לחוות דעת קרימינולוגית שהוגשה מטעם הנאשם 5 לצורך תמיכה בעמדתה העונשית. התייחסות לחוות דעת זו תעשה להלן.

לתמיכה בטענותיה צירפה ב"כ הנאשם גם דף אינטרנט של הפרקליטות הצבאית, התכתבות עם לשכת גיוס שב"ס לעניין קבלה לשב"ס וכן לפסקי הדין של האחרים במסגרת הצבאית.

7. מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם 3 עולה כי הנאשם 3 כבן 25, רווק החי בזוגיות, סיים 12 שנות לימוד, שירת שירות צבאי מלא ולומד במסגרת מכינה במכללה הטכנולוגית. הנאשם 3 נעדר עבר פלילי, הביע חרטה על מעשיו ולקח עליהם אחריות מלאה.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם 3 מתפקד באופן נורמטיבי, חברותי, בעל יכולות להציב מטרות ולפעול ליישומן. כן צוין כי הנאשם 3 ערך התבוננות פנימית בנוגע למעשיו וכי קיים פער בין התנהלותו בעת ביצוע העבירה לאופן בו הוא מתנהל כיום. שירות המבחן התרשם כי העבירה בוצעה על רקע צורך למענה רגשי חברתי של הנאשם 3, שהיה בעת ביצוע העבירה צעיר, בתחילת דרכו, אשר נזקק לאהדה והערכה מצד חבריו. שירות המבחן התייחס לעובדה כי עצם ההליך הפלילי מהווה עבור הנאשם 3 גורם מרתיע ומציב גבולות וכי רמת הסיכון להישנות מעורבות פלילית היא נמוכה. שירות המבחן נתן דעתו גם לפגיעה הממשית

בעתידו הלימודי והתעסוקתי של הנאשם 3 היה וירשע. כן התרשם השירות כי הנאשם 3 בחן התנהלותו באופן ביקורתי וכי היו לו תחושות אשמה וחרטה עמוקות. שירות המבחן המליץ לבטל את הרשעת הנאשם 3 ולהשית עליו צו של"צ בהיקף של 200 שעות.

8. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם 5 עולה כי הנאשם 5 כבן 26, רווק, סיים 12 שנות לימוד ושירת שירות צבאי מלא.

הנאשם 5 שיתף כי שכל את אביו בילדותו ואחיו הגדולים שימשו עבורו כפונקציות הוריות. לאחר שירותו הצבאי עבד הנאשם במספר מקומות עבודה ולאחרונה החל לעבוד כטכנאי במפעל למדפסות. יחד עם עבודתו החל בלימודי מכינה אותם נאלץ לנטוש בשל קשיים כלכליים.

הנאשם 5 סיפר כי ברקע לביצוע העבירה עמד הקושי שחש בגין פרידתו מחברתו והצורך שלו לקבל גימלים על מנת ליישר עמה את ההדורים, ולאחר מכן בשל הצורך להגדיל את הכנסותיו ולהתמודד עם מצבו הכלכלי.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם 5 מתקשה לראות את הפסול במעשיו, כי הוא בעל דימוי עצמי נמוך ונטייה למימוש סיפוקים בטווח הקצר, לוקח אחריות באופן חלקי ומטיל את עיקר האשמה על הנאשמת 1 שיזמה ו"הפעילה" אותו בכדי שיפנה אליה חיילים לקבל גימלים. עוד התרשם שירות המבחן כי קיימת נזקקות טיפולית בעניינו של הנאשם 5 אך אין הוא בא בהמלצה לכך בשל חוסר בשלות ומוטיבציה מצד הנאשם 5.

שירות המבחן ציין כי הנאשם 5 נעדר עבר פלילי וכי קיומו של ההליך הפלילי מהווה עבורו גורם הרתעתי ומציב גבולות. שירות המבחן התלבט ביחס לסוגיית הרשעת הנאשם 5. מקור ההתלבטות קשור בקושי של הנאשם 5 לקחת אחריות מלאה על מעשיו, לבחון את התנהלותו ולהתגייס להליך טיפולי. כן נטען כי לא הוצגו נימוקים שיש בהם ללמד על נזק שייגרם כתוצאה מהרשעה. מאידך גיסא, שירות המבחן נתן דעתו לעובדת היות הנאשם 5 צעיר ללא עבר פלילי ולכך שההליך הרתיע הנאשם 5. בסופו של יום לא בא שירות המבחן בכל המלצה ביחס לשאלת ההרשעה. שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם 5 צו של"צ בהיקף של 350 שעות.

9. התרתי לב"כ הנאשם 5 להגיש חוו"ד קרימינולוגית מטעמה. מחוות הדעת של הגב' דוידוביץ, קרימינולוגית קלינית, עולה כי הרקע לביצוע העבירה על ידי הנאשם 5 קשור בדפוסי חשיבה מוטעים ואימפולסיביים, בתגובה ילדותית ובחוסר ביטחון. לצד זאת נאמר כי אין מדובר באדם בעל מאפיינים אנטי סוציאליים וכי לנאשם 5 נורמות חברתיות חיוביות. כן צוין כי הנאשם 5 לוקח אחריות וכי ניהול ההליך המשפטי הוא בעל השלכות על הנאשם 5. עוד צוין, כי הנאשם 5 הביע רצון אמיתי לשנות את דרכו, כי יש לו מוטיבציה ראשונית להשתלב בהליך טיפולי וכן שקיימת שאיפה להמשיך ולשרת את המדינה. בסופה של חוות הדעת הומלץ שלא להרשיע את הנאשם 5.

10. הנאשמים אמרו את דברם.

הנאשם 3 הביע חרטה, ציין כי הוא מבין את חומרת מעשיו וכי המעשים שעשה לא יחזרו. נאשם 3 הוסיף כי הוא לומד במכללה הטכנולוגית.

הנאשם 5 הביע צער על מעשיו וציין כי שירת כלוחם במג"ב וכי ההליך הפלילי המתנהל כנגדו פגע בניסיונותיו להתקבל לעבודות במגזר הציבורי, לרבות למשטרת ישראל ולשב"ס.

דין

11. סבורני כי מתחם העונש ההולם צריך שינוע בין מאסר מותנה ועונשים נלווים לבין עונש של 6 חודשי מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות. בקביעת מתחם זה התחשבתי בערכים המוגנים, במידת הפגיעה בהם, בפסיקה הנוהגת, ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

12. הנאשמים פגעו בערכים המוגנים של שמירה על ההתנהלות והתפקוד התקין של שלטונות ויחידות הצבא, של שמירה על יחסי האמון בקשר שבין שלטונות הצבא למוסדות אזרחיים פרטיים ושל הגנה על יחסי האמון בין שלטונות הצבא לחיילים עצמם.

13. מידת הפגיעה בערכים המוגנים אינה מבוטלת. הנאשמים קשרו קשר לרמות את יחידות הצבא בהן שרתו החיילים שקיבלו גימלים במרמה, פגעו בניהול כח האדם של אותן יחידות והעמיסו את הנטל על חבריהם של אותם חיילים באותן יחידות. מעבר לאמור נפגע האמון ששלטונות הצבא מעניקים לאישורים כגון אלו, כשהנפגעים העיקריים מכך הם אותם חיילים הנזקקים לשירותים אלו.

14. הפסיקה הנוהגת בעבירה בה הורשעו הנאשמים ובהקשרים דומים, נעה בין מאסר מותנה לבין ענישה של מספר חודשי מאסר קצרים. הדבר תלוי כמובן בנסיבות ה"עושה" לרבות גילו ועברו הפלילי ובנסיבות ה"מעשה" לרבות מהות הקשר, הגורמים שניזוקו ומעגלי הנזק שביצוע העבירה הסב.

15. הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה הן בראש ובראשונה התכנון שקדם לביצוע העבירה לרבות הקשר עם הנאשמות 1 ו-2 והפניית החיילים אליהן כמו גם השיטתיות שבה בוצעה העבירה; מספר הפעמים הרב בה הוצא הקשר אל הפועל, היקפה ותקופת הזמן הארוכה שהיא השתרעה; חלקם היחסי הלא מבוטל של הנאשמים שסיפקו לנאשמת 1 את פרטי החיילים ובחלק מהמקרים אף נכנסו בפועל אל הרופאה כדי לקבל עבור אותם חיילים את האישורים (לעיתים לשם בצע כסף); הנזק שצפוי היה להיגרם והנזק שנגרם מביצוע העבירה (הפגיעה בניהול התקין של יחידות הצבא והעמסת הנטל על חיילים אחרים והפגיעה באמון הצבא).

16. כאמור, ב"כ הנאשמים עתרו לסיים את ההליך ללא הרשעת הנאשמים. מכאן שהם עתרו לגזור את דינם

של הנאשמים תוך חריגה ממתחם העונש ההולם. סבורני כי ניתן במקרה דנן להיעתר לעתירת ב"כ הנאשמים ולסיים את ההליך ללא הרשעה.

17. כאמור, אין להקל ראש בעבירה אותה ביצעו הנאשמים ועל דרך כלל יש להרשיע מי שביצע עבירה שכזו. יחד עם זאת, שיטתנו המשפטית דוגלת בעקרון הענישה האינדיבידואלית.

סבור אני כי אין לחשוש כי גישה מקלה במקרה המתאים תשלח מסר שגוי. בעניין זה, ראו

ע"פ 433/89 ג'ורג' אטיאס נגד מדינת ישראל, פד"י מג (4) 170:

"בנוסף לכל השיקולים האמורים, קיים ועומד שיקול החשוב והמהותי של תיקונו של הנאשם ושיקומו, ובהתקיים, במקרה מסוים, נסיבות מיוחדות ונכונות, ייתכן ששיקול אחרון זה יגבר על השיקולים האמורים האחרים ויקבע, באותו מקרה מסוים, את מידת העונש וצורתו. "ענישתנו היא ענישה אינדיבידואלית של כל עבריין 'באשר הוא שם'" (ע"פ 291/81 [1], בעמ' 442). זאת תורת הגישה האינדיבידואלית". בתורת הענישה, המקובלת עלינו כקו מנחה בסוגיה קשה וסבוכה זו של הענישה ומטרותיה, ואין אנו רשאים ל"הקל" על עצמנו ולהחמיר עם הנאשם, מתוך הסתמכות על הנימוק והחשש שמא הקלה במקרה מסוים הראוי לכך תשמש תקדים למקרים אחרים שאינם ראויים לכך. חזקה על בית המשפט שידע להבחין בין מקרה למקרה לגופן של נסיבות ולעיצומם של דברים".

18. המבחנים לסיום ההליך ללא הרשעה הותוו בפסיקת בית המשפט העליון. פסק הדין המנחה בסוגיית ההימנעות מהרשעה, ניתן בהלכת כתב. בהלכת כתב נקבע כי התקיימותם של שני גורמים מצטברים הם שמאפשרים לסיים הליך ללא הרשעה:

"ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם; ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל".

19. בענייננו, סבורני כי בנסיבות האירוע שלפני ניתן לשקול הימנעות מהרשעה מבלי לפגוע פגיעה מהותית באינטרסים ציבוריים אחרים ובשיקולי ענישה אחרים. לא זו אף זו. סבורני כי הרשעה יכולה להביא לפגיעה בשיקומם של הנאשמים במישור האישי והתעסוקתי מעבר לפגיעה הצפויה של ההרשעה בדימוי העצמי של הנאשמים.

20. במובן זה מדובר בשיקום של הנאשמים במובנו הרחב של ה"שיקום". אני סבור שיש לפרש את המונח

"שיקולי שיקום" המוזכר בסעיף 40 ד לחוק העונשין, המאפשר חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם, והמאפשר הימנעות מהרשעה כאמור בהלכת כתב הנ"ל, גם ביחס לנאשמים נעדרי עבר פלילי שלהם הסתבכות יחידה בפלילים ואשר עושים מאמץ לנהל אורח חיים נורמטיבי.

שימוש בשיקולי שיקום אך ביחס לנאשם רצידיוויסט, אשר מבקש לעבור הליך גמילה למשל, עשוי להפלות לרעה דווקא את מי אשר מסתבך לראשונה בפלילים ומבקש לחזור ולהשתלב בחברה. כזכור, אחד ממבחני העזר של "הלכת כתב" הוא שמדובר בעבירה ראשונה של הנאשם.

21. סבורני כי הנאשמים אף עומדים במרב המבחנים שפורטו בפסק דינו של השופט ש' לוי בהלכת כתב הנ"ל, אודות סיום הליך ללא הרשעה:

מדובר באירוע פלילי ראשון ויחיד של הנאשמים; נסיבות העבירה, במקרה דנן, לא נמצאות ברף הגבוה של החומרה (כזכור מדובר בביצוע עבירה של קשירת קשר לביצוע עוון); קיימת סבירות נמוכה להישנות התנהגות פורצת חוק מצד הנאשמים (כעולה מחוות הדעת השונות ואף בשל התנהלותם ללא דופי של הנאשמים מאז ביצוע העבירה לפני כ- 5 שנים); הנאשמים הביעו חרטה על מעשיהם, לקחו אחריות, הודו במעשים בהזדמנות הראשונה ולמדו את הלקח הנדרש; הרשעה תפגע בדימוי העצמי של הנאשמים ועשויה לפגוע בעתידם המקצועי והלימודי וזאת בשים לב לגילם הצעיר וניסיונם להתקבל למקומות עבודה במגזר הציבורי, ניסיונות שכשלו.

אכן, אחד מן המבחנים בהלכת כתב מתייחס לשאלה האם מדובר בעבירה יחידה של הנאשם. בענייננו, כעולה מעובדות כתב האישום, הנאשמים ביצעו את המעשים המיוחסים להם מספר רב של פעמים. יחד עם זאת אינני סבור כי במקרה זה ריבוי המעשים מעיד על עבריינות חוזרת. מדובר באירוע פלילי אחד, נמשך, המבטא הסתבכות ראשונה ויחידה בפלילים של כל אחד מן הנאשמים.

לעניין אפשרות ביטול הרשעה גם במקרה בו יש ריבוי מעשים המגבשים עבירה ראו למשל ע"פ 5446/15 **אשר חנימוב נ' מדינת ישראל** (פורסם בתקדין) בו קיבל בית המשפט העליון את ערעור הנאשם וביטל את הרשעתו, זאת על אף שזה הורשע בסיוע לסרסרות בזנות, במספר רב של מקרים במשך תקופה של כ- 3 חודשים.

22. מעבר לאמור, סבורני כי בענייננו יש ליתן את הדעת לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה ולגילם של הנאשמים.

הנאשמים שרתו בעת ביצוע העבירה כחיילים, בחתך הגיל אשר הפסיקה הגדירה כקבוצת "הבגירים-צעירים", קבוצה המאופיינת כשלב ביניים התפתחותי בין הקטניות לבין הבגירות. בע"פ 7781/12 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו), עמד כב' השופט ס' ג'ובראן על התארכותה של תקופת ההתבגרות, בשל השינויים החברתיים שמאפיינים את תקופתנו ועל כך שבבגיר צעיר עשוי להתקיים פוטנציאל שיקום מוגבר בשל התפתחות אישיותית שלא באה אל סיומה.

בעניינו, התרשם שירות המבחן כי לגיל הנאשמים ומידת ההתפתחות האישיותית של הנאשמים יש חלק לא מבוטל בביצוע העבירה. כך נכתב בעניינו של הנאשם 5: "...נטייה להתמקד בהשגת סיפוקים לטווח הקצר...התרשמנו מאדם בעל אישיות ילדותית ובלתי בשלה אשר נוטה להזדקק לחיזוקים מהסביבה שלו לצורך חיזוק תחושת הביטחון שלו" (עמ' 3 לתסקיר מיום 16.02.15) וכן אף בחוות הדעת מטעם הנאשם 5: "ברקע לעבירות קיימת נטייתו לפעול מתוך דפוסי חשיבה מוטעים ואימפולסיביים...חשיבה ילדותית ונאיבית, אשר אינם בוחנים את תוצאות מעשיו..." (עמ' 8 לחוות הדעת).

כך נכתב גם בעניינו של הנאשם 3: "התרשמנו שמדובר היה במענה רגשי להתמודדותו של עם קשיים של אדם צעיר בתחילת דרכו...נראה כי בשל זהות בלתי מגובשת ואישיות בלתי בשלה פעל על פי חשיבה מעוותת" (עמ' 2 לתסקיר מיום 14.12.15).

23. כאמור, יש ליתן את הדעת גם לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות (המועד האחרון לביצוע העבירות הוא אוקטובר 2011), היינו לפני כ- 4.5 שנים. לחלוף הזמן זה משמעות יתרה בכל הנוגע להתפתחותם האישיותית של הנאשמים, בפרט ביחס לתקופת המעבר בין היות הנאשמים "בגירים-צעירים" לבגירים. בעניין זה יש ליתן את הדעת לפער בין התנהלותם של הנאשמים בתקופת ביצוע העבירה, לבין התנהלותם ללא דופי בתקופה שלאחריה תוך שהם מקפידים על תפקוד נורמטיבי, רצף תעסוקתי והבעת רצון ללמוד ולבנות את עתידם. לעניין חלוף הזמן יש לתת את הדעת גם לעובדה שכתב האישום עצמו הוגש בחלוף שנים מאז ביצוע העבירה.

24. עיינתי בפסיקה שהגישו הצדדים. הצדדים טענו, כל אחד לשיטתו, כי עקרון הענישה האחידה מחייבת הטלת העונשים להם עתרו הצדדים.

בכתב האישום שבעניינו מעורבים נאשמים נוספים ואשר רק לעניין הנאשמת 1 ניתן גזר דין (בהסדר). בנוסף קיימים האחרים שנשפטו על מעשים דומים, במסגרת הליך צבאי.

ביחס לעקרון אחידות הענישה נאמר בע"פ 5195/11 גיאורגי קרינאן נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו):

"השתתפותם של נאשמים שונים באותו סיפור מקרה מניחה את התשתית לתחולת עקרון אחידות הענישה אולם אין זה אומר שכל השחקנים בסיפור אמורים לקבל את אותו עונש. יש לבחון את נסיבות העושה והמעשה."

וכן ראו ע"פ 5640/97 רייך נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו):

"...אחידות בענישה אינה אמירה סתם היא באה למנוע אי צדק משווע בענישתם של

נאשמים שהעובדות והנסיבות אשר מתקיימות לגביהן זהות או דומות..." (דגש לא במקור, י.ל.).

25. סבורני כי אין מחלוקת כי מעשיהם של הנאשמים אינם זהים למעשיה של הנאשמת 1, באשר חלקה של הנאשמת 1 שהייתה הרוח החיה והמפעילה המרכזית של הקשר הוא גדול ומשמעותי יותר לעצם קיומה של העבירה. הנאשמת 1 לא רק שהייתה הרוח החיה באירוע, אלא גם הורשעה בעבירות רבות של מרמה והפרת אמונים, פרט לעבירת הקשר, עבירות שלא יוחסו לנאשמים.
- מנגד, נראה כי עניינם של האחרים שנידונו במסגרת הליך צבאי, דומה יותר לעניינם של הנאשמים (הגם שיש מספר הבדלים). גם אלה שימשו כמתווכים בין הרופאה והנאשמת 1 לחיילים אחרים שקיבלו אישורי מחלה.
26. ב"כ הנאשם 5 טענה כי יש מקום להשוות את מצבו של הנאשם 5 לאחרים, וזאת בשים לב להשלכות של הרשעה בפלילים בהליך "אזרחי" רגיל להבדיל מההשלכות של רישום פלילי מופחת בהליך צבאי. אין ספק שההקלות שניתנו במסגרת רישום פלילי מופחת (בעבירות מסוימות) בהליך הצבאי (התקופה למחיקת הרישום פלילי, הגבלת מסירת המידע למספר גופים מצומצמים) מביאות לפגיעה מופחתת באחרים, ביחס לנאשמים, היה ואלו יורשעו. שונות זו, של השלכות ההרשעה שמקורה בנתון לא רלוונטי (מועד הגשת כתב האישום לאחר סיום השירות הצבאי) מקימה טעם נוסף לצורך בסיום ההליך ללא הרשעה, מה שיוביל להשוואת עניינם של הנאשמים לאחרים שביצעו מעשים דומים.
- לא למותר לציין, כי חלוף הזמן הניכר בעניינם של הנאשמים, להבדיל מהאחרים שנידונו לפני מספר שנים בהליך הצבאי, כרך עימו עינוי דין לנאשמים, משך שנים.
27. עיינתי בפסיקה שהגישה המאשימה וב"כ הנאשם 3 ומצאתי אותה שונה מהמקרה דנן הן בשל העובדה שמדובר בעבירות שונות, הן בשל תפקידם של הנאשמים וחלקם בביצוע העבירות (בחלק מהמקרים), והן בשל נסיבות אישיות שונות של הנאשמים לרבות גילם.
28. לא למותר לציין כי במסגרת שיקולי מצאתי להתחשב לקולה בפגיעה של הרשעה בנאשמים, בנסיבות האישיות של הנאשמים, בהודאתם, בשיתוף הפעולה ובחיסכון זמן שיפוטי, לשיהוי בהגשת כתב האישום ולעובדה כי הנאשמים נעדרים עבר פלילי.
29. עוד אציין כי נתתי משקל להמלצות שירות המבחן ולחוות הדעת מטעם הנאשם 5, הגם שלא קיבלתי את ההלצות ביחס להיקף השל"צ. אציין כי מצאתי לערוך הבחנה מסוימת בין הנאשם 3 לבין הנאשם 5, וזאת גם בשים לב לאמור בתסקירי שרות המבחן.

30. לאור כל האמור לעיל אני מבטל את הרשעת הנאשמים, ומטיל עליהם את העונשים הבאים:

הנאשם 3

א. הנאשם 3 יבצע של"צ בהיקף של 250 שעות. בהתאם לתסקיר שירות המבחן, הנאשם 3 יבצע את השל"צ במרכז "להב"ה" בבאר שבע בתפקיד הדרכה ועזרה כללית. הובהרה לנאשם 3 חשיבות שיתוף הפעולה בביצוע השל"צ ונפקות העדר הפעולה.

ב. הנאשם 3 ישלם הוצאות משפט בסך 5,000 ₪. ההוצאות תשולמנה ב-10 שיעורים, חודשיים, שווים ורצופים החל מיום 13.4.2016.

הנאשם 5

א. הנאשם 5 יבצע של"צ בהיקף של 300 שעות. על שירות המבחן להגיש תכנית של"צ בתוך 30 יום מהיום. לאחר הגשת התכנית אשר את התכנית ללא צורך בדיון נוסף. הובהרה לנאשם 5 חשיבות שיתוף הפעולה בביצוע של"צ ונפקות העדר שיתוף הפעולה.

ב. הנאשם 5 ישלם הוצאות משפט בסך 5,000 ₪. ההוצאות תשולמנה ב-10 שיעורים, חודשיים, שווים ורצופים החל מיום 13.4.2016.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

העתק יישלח לשירות המבחן.

**ניתן והודע היום ג' אדר ב' תשע"ו,
13/03/2016 במעמד הנוכחים.
ד"ר יובל ליבדרו, שופט**